

בעניין:

1. אבו ואדי, ת"ז _____
תושב השטחים הכבושים

2. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר – ע"ר
ע"י ב"כ עו"ד טל שטיינר (מ"ר 62448) חוה מטרס-עירון (מ"ר 35174) ו/או סיגי בן-ארי (מ"ר 37566) ו/או דניאל שנהר (מ"ר 41065) ו/או נועה דיאמונד (מ"ר 54665) ו/או בנימין אחסתרובה (מ"ר 58088) ו/או בילאל סביחאת (מ"ר 49838) ו/או ענת גונן (מ"ר 28359)

מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200
טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

העותרים

- נ ג ד -

1. **שירות בתי הסוהר**
2. **המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית**
3. **שר הפנים**
4. **משטרת ישראל**

המשיבים

עתירה למתן צו על תנאי

מוגשת בזאת עתירה למתן צו על תנאי, המופנה אל המשיב והמורה לו לבוא וליתן טעם, מדוע לא יימנע מגירושו של העותר 1 (להלן: **העותר**), אשר צפוי להשתחרר ממאסרו ביום ראשון הקרוב, 14.7.2013, לרצועת עזה, וחרף זאת ישחררו לגדה המערבית, ביתו מזה שלוש-עשרה שנה.

בשל דחיפות העניין מוגשת עתירה זו כבר עתה, אם כי העותרים עודם פועלים לאיסוף מסמכים ופרטים נוספים. אי לכך, יבקשו העותרים להשלים בתוך שבוע ימים את טיעוניהם וכן להוסיף פרטים ומסמכים ככל הנדרש.

בקשה דחופה למתן צו ביניים

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת ליתן צו ביניים, שיורה למשיבים להימנע מהרחקתו של העותר 1 (להלן: **העותר**), אשר אמור להשתחרר ממאסרו **ביום 14.7.2013**, לרצועת עזה.

העותר, פלסטיני הרשום במרשם האוכלוסין הפלסטיני, מתגורר בקלקיליה שבגדה המערבית מאז שנת 2000, אז עבר לגדה המערבית יחד עם משפחתו, והוא ילד בן עשר שנים בלבד. יצוין כי המשפחה עברה לגדה המערבית על פי דין, בידיעתם ובהסכמתם המלאה של המשיבים.

כאמור, העותר מתגורר מזה 13 שנים בגדה המערבית, אליה עבר במסגרת "המעבר הבטוח". בגדה מצוי מרכז חייו, שם ביתו ושם משפחתו – הוריו ואחיו. העותר, רווק צעיר, סמוך על שולחנם של הוריו ועובר למאסרו התגורר יחד עמם בבית שבבעלותם.

יודגש כי קלקיליה היא ביתו היחיד של העותר, ומזה שלוש-עשרה שנה לא דרכה כף רגלו ברצועת עזה. בשל מדיניות המשיבים, המגבילה מאוד את המעבר בין רצועת עזה לגדה המערבית, סביר כי אם יורחק העותר לרצועה - לא יוכל לצאת אותה לעולם, ולא יוכל לחזור לביתו ולהוריו, המחכים בכיליון עיניים לשובו.

מאזן הנוחות במקרה זה נוטה בפירוש לטובת הוצאתו של צו ביניים, שכן גירושו של העותר יגרום לו נזק בל יתוקן. לעומת זאת, שום אינטרס של המשיבים לא ייפגע משהותו של העותר בגדה המערבית בזמן שעניינו נדון בבית-המשפט.

בקשה לקביעת דיון דחוף

בית המשפט הנכבד מתבקש לקבוע דיון דחוף בעתירה.

העותר אמור להשתחרר ממאסרו ביום ראשון, **14.7.2013**. הוריו ואחיו ממתינים לו בביתם בקלקיליה. חרף דחיפות העניין, השתהו המשיבים מלהשיב לפניות העותרים אליהם, פניות שביקשו לוודא כי העותר אכן ישוחרר לביתו. רק ביום 9.7.2013 הודיעו המשיבים כי בכוונתם להרחיק את העותר לרצועת עזה עם תום מאסרו.

התשתית העובדתית

הצדדים

1. העותר הוא פלסטיני, יליד שנת 1990, המתגורר בקלקיליה שבגדה המערבית. כיום העותר מרצה מאסר בכלא דמון, בגין שהייה בלתי חוקית בישראל.
העותר יסיים לרצות את מאסרו ביום 14.7.2013.
2. העותרת 2 (להלן: **המוקד להגנת הפרט או המוקד**) היא עמותה הפועלת לקידום זכויות האדם בשטחים הכבושים.
3. המשיב 1 מחזיק ברשותו את העותר והוא האחראי על שחרור אסירים ועל ליוויים למקום שחרורם. המשיב 1 מחויב להגן על זכויות האסירים שבחזקתו, ולפי נהליו והדין הבינלאומי, עליו לשחרר אסירים במקום הקרוב למקום מגוריהם.
4. המשיב 2 הוא המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית, מטעם מדינת ישראל, המחזיקה בגדה המערבית תחת כיבוש צבאי מזה ארבעים ושש שנה.
5. המשיב 3 הוא בעל הסמכות להורות על גירוש מישראל של מי שחסר מעמד בה, ובכלל זאת אסירים ועצורים שאינם אזרחי ישראל או תושביה.

6. המשיבה 4 אחראית על ביצוע גירוש מישראל של מי שחסר מעמד בה.

רקע עובדתי

7. העותר נולד ברצועת עזה בשנת 1990. בשנת 2000 עברו הוריו של העותר יחד עם ששת ילדיהם מרצועת עזה לגדה המערבית, באמצעות "המעבר הבטוח" שהיה קיים אותה עת בין רצועת עזה לגדה המערבית. יצוין כי לשם מעבר זה לא נדרשו הורי העותר בהוצאת כל היתר מיוחד.

8. העותר ומשפחתו קבעו את חייהם בעיר קלקיליה, ואף רכשו שם בית מגורים. להוריו של העותר נולדו בגדה בן ובת נוספים.

העתק אישור מעיריית קלקיליה על מגוריו של אבי העותר בבית שבבעלותו בעיר קלקיליה מצורף ומסומן ע/1.

9. בשנת 2002 הודיעו בני המשפחה על שינוי מענם לקלקיליה, בלשכת משרד הפנים הפלסטיני בקלקיליה. בשנת 2011 עודכן מענם של הורי העותר ושל שלושה מאחיו – אך מסיבה לא ידועה, לא עודכן מענו של העותר בתעודת הזהות, והוא עודנו רשום בטעות כתושב רצועת עזה.

העתק תעודת הזהות של אבי העותר מצורף ומסומן ע/2.

העתק תעודת הזהות של אם העותר מצורף ומסומן ע/3.

10. יצוין כי סוגיית עדכון כתובתם של תושבי הגדה הרשומים בטעות כתושבי עזה עלתה במסגרת בג"ץ 4019/10 **המוקד להגנת הפרט נ' המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית**, שהוגשה בשם העותרת 2 וחמישה עשר ארגונים נוספים. באותה עתירה כבר התריע המוקד על כך שההימנעות משינוי כתובתם של תושבים כאמור תביא לקשיים ומכשולים רבים בחייהם, כפי שאכן מתרחש כעת בעניינו של העותר שלפנינו. העתירה נמחקה לנוכח התחייבות המשיבים להימנע מהרחקת תושבים שעברו לגדה לפני שנת 2005 (על ההשלכות של התחייבות זו לעניינו יפורט בהמשך).

11. בשנת 2008 נעצר אחיו הגדול של העותר, _____ אבו ואדי, בעודו שוהה בישראל שלא כדין. האח הועמד לדין ונשפט למאסר של שנתיים. כאשר שוחרר מהכלא, בשנת 2010, הורחק האח בניגוד לרצונו וללא הודעה מוקדמת לרצועת עזה, במקום לביתו שבגדה המערבית. מאז מתגורר האח ברצועת עזה, הרחק מביתו וממשפחתו, ואינו יכול לשוב לקלקיליה.

12. בחודש פברואר שנה זו, מתוך מצוקה כלכלית, נכנס העותר לישראל על מנת לחפש עבודה, ונתפס כשהוא שוהה בישראל שלא כדין. מיד עם מעצרו נשאל העותר על מענו הרשום בתעודת הזהות שלו, והעותר הסביר כי הוא מתגורר בגדה המערבית מאז היה ילד קטן, ובשל טעות שאינה בשליטתו לא עודכן מענו הרשום. העותר הועמד לדין והורשע, ונגזרו עליו חודשיים מאסר.

13. העותר אמור להשתחרר ממאסרו ביום 14.7.2013, בעוד ימים ספורים.

מיצוי הליכים

14. לקראת תום תקופת מאסרו האחרונה, חשש העותר כי בדומה למה שהתרחש בעניינו של אחיו _____, עם שחרורו ירחיקו אותו המשיבים לרצועת עזה, בשל מענו הרשום.
15. לפיכך, ביום 30.6.2013 פנה המוקד להגנת הפרט בכתב למנהל כלא דמון, מטעם המשיב 1, וביקש לוודא כי העותר ישוחרר לביתו שבגדה.
- העתק פניית המוקד להגנת הפרט למשיב 1 מיום 30.6.2013 מצורף ומסומן ע/4.
16. ביום 2.7.2013 שוחח נציג המוקד עם נציג המשיב 1, סוהר מלשכת הרישום בכלא דמון. הסוהר מסר לנציג המוקד כי בקשתו התקבלה, ושאל האם העותר אינו תושב עזה, כרשום בתעודת הזהות שלו. נציג המוקד הבהיר כי העותר מתגורר עם משפחתו בגדה המערבית, ולשם יש לשחררו. נציג המשיב הפנה את נציג המוקד לשוחח על הנושא עם ר"כ נאוה שבודי, קצינת האסירים בכלא דמון.
17. ביום 4.7.2013 שוחח נציג המוקד עם קצינת האסירים, אשר מסרה כי עקב עומס רב בו היא מצויה, לא תוכל לטפל בבקשת העותר באותו שבוע, וביקשה כי נציג המוקד ישוחח עמה שוב בראשית השבוע הבא.
18. משכך, ביום 7.7.2013 שוחח נציג המוקד בשנית עם קצינת האסירים, אשר הבטיחה כי תשובה בכתב תישלח למוקד עוד באותו יום.
19. לקראת סוף היום ומשלא התקבלה כל תשובה בכתב, שוחח נציג המוקד שוב עם קצינת האסירים, אשר סירבה בתוקף למסור תשובה לבקשת העותר בעל פה, וביקשה כי נציג המוקד ישוחח עמה שוב למחרת.
20. ביום 8.7.2013 שוחח נציג המוקד עם קצינת האסירים בפעם הרביעית, אך זו מסרה לו כי עדיין אין בידה לתת תשובה לבקשת העותר.
21. רק ביום 9.7.2013 התקבלה תשובתה של קצינת האסירים לפניית העותרים. במכתב נמסר כי העותר ישוחרר ביום 14.7.2013. לגבי מקום השחרור המיועד, נמסרה **תשובה עמומה וכללית בלבד**, לפיה "ככלל - אסיר משוחרר לביתו על פי כתובת מגוריו כפי שמופיע במנהל האוכלוסין. תושבי יו"ש משוחררים בדרך כלל במחסום סאלם, תושבי רצועת עזה ישוחררו בדרך כלל למחסום ארז. פעמים ייתכנו שינויים".
- העתק מכתב המשיב 1 מיום 9.7.2013 מצורף ומסומן ע/5.
22. ברור שבתשובה זו אין משום מענה לבקשתו המפורשת של המוקד, לוודא מהו מקום שחרורו של העותר הספציפי שלפנינו. משכך, בו ביום פנה המוקד שוב לקצינת האסירים, וביקש כי תבהיר את תשובתה.
- העתק מכתב המוקד למשיב 1 מיום 9.7.2013 מצורף ומסומן ע/6.

23. במקביל, ובשל מועד שחרורו הקרב והולך של העותר ומתוך רצון למנוע את הסיכון כי יורחק לרצועת עזה, פנה המוקד גם ללשכתו של היועץ המשפטי לגדה המערבית מטעם המשיב 2, וביקש לוודא גם באמצעותו כי העותר ישוחרר לביתו שבגדה המערבית.

העתק מכתב המוקד למשיב 2 מיום 9.7.2013 מצורף ומסומן ע/7.

24. מספר שעות לאחר שליחת מכתב זה, שוחחה הח"מ עם נציג היועמ"ש, סגן עומר קנובלר. נציג המשיב מסר כי למיטב ידיעתו טרם התקבלה החלטה להיכן ישוחרר העותר, וביקש לקבל לידיו את המכתבים ששלחו נציגי המוקד לנציגי השב"ס בעניינו של העותר.

25. לפיכך, נשלחו אל נציג היועמ"ש מכתבי המוקד בעניינו של העותר (המוזכרים לעיל והמסומנים ע/4, ע/6). כמו כן נשלחו אל נציג היועמ"ש מכתבים שכתב בעבר בעניינם של אסירים אחרים שעמדו בפני הרחקה לרצועת עזה, בנסיבות דומות לנסיבותיו של העותר (ועניינם יפורט בהמשך). המוקד הציע כי אותם פתרונות שנמצאו בעבר ייושמו גם במקרה זה, על מנת למנוע גירושו של העותר לרצועת עזה, מקום בו אין לו איש.

העתק מכתבו השני של המוקד למשיב 2 מיום 9.7.2013 מצורף ומסומן ע/8.

26. עוד באותו יום התקבל במשרדי המוקד מכתב נוסף מאת קצינת האסירים בכלא דמון, נציגת המשיב 1. במכתבה מסרה הקצינה כי "על פי מנהל אוכלוסין – [העותר, ט.ש.]. תושב בית לאהיה שבנפת עזה. **ישוחרר למחסום ארז**".

העתק מכתבו השני של המשיב 1 מיום 9.7.2013 מצורף ומסומן ע/9.

27. רק לאחר הודעה זו הובהר כי אכן, בכוונת המשיב 1 להרחיק את העותר לרצועת עזה, בהסתמך על מענו הרשום. משכך, שוחחה הח"מ שנית עם נציג היועמ"ש, והודיעה לו כי שב"ס הודיע על כוונתו להרחיק העותר לרצועת עזה, וביקשה את טיפולו הדחוף בעניין.

28. למחרת, ביום 10.7.2013, התקבל במשרדי המוקד מכתבו של נציג היועמ"ש, לפיו "בקשת מרשך [שלא להיות מורחק לרצועת עזה, ט.ש.]. תיבחן ותתקבל החלטה ע"י המפקד הצבאי, לפני שחרורו".

העתק מכתב המשיב 2 מיום 10.7.2013 מצורף ומסומן ע/10.

29. עוד באותו יום, שוחחה הח"מ עם נציג היועמ"ש מספר פעמים – אך זה מסר כי טרם התקבלה החלטה בעניינו של העותר.

30. בנסיבות אלה, ולנוכח מועד שחרורו הקרב ובא של העותר, לא נותר לעותרים אלא לפנות לבית המשפט.

הטיעון המשפטי

א. חובת המשיבים לשחרר אדם סמוך למקום מגוריו

31. עם תום מאסרו של העותר, על המשיב 1, אשר מחזיק ברשותו את העותר במאסר ואחראי על שחרורו ועל ליווי למקום בו ישוחרר, לשחררו בסמוך למקום מגוריו בגדה המערבית.
32. יצוין, כי במסגרת בג"ץ 3278/02 **המוקד להגנת הפרט נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית**, אשר הוגש בנוגע לתנאי החזקתם ואופן שחרורם של עצורים, הגיש המשיב 2 הודעה לבית המשפט ביום 24.4.02, אשר בסעיף 27 לה נאמר כי: "לפי הנחיות הפיקוד, עצורים משוחררים במידת האפשר סמוך לאזור מגוריהם".
- העתק תגובת המדינה מיום 24.4.02 במסגרת בג"ץ 3278/02 מצורף ומסומן ע/11.
33. אף על פי נהלי המשיב 1, יש לשחרר אסיר במחסום הסמוך למקום מגוריו (ר' נוהל שב"ס 7.09 "שחרור אסירים תושבי הרשות הפלסטינית למחסומים").
34. אין חולק על כך, כי העותר מתגורר בקלקיליה מזה שנים רבות. העותר עבר לגדה כדין, במסגרת "המעבר הבטוח", יחד עם בני משפחתו, בהיותו ילד בן עשר.
35. משכך, יהא זה אבסורד לטעון כי ביתו של העותר הוא ברצועת עזה, רק משום שנולד שם, ולמרות שהודיע על שינוי מענו למשיב 2 כבר בשנת 2002, ולגרשו מביתו וממשפחתו, תוך הסתמכות על נימוקים טכניים או בירוקראטיים שאין בהם ממש.

ב. מן הכלל אל הפרט: חובת המשיבים לשחרר את העותר לביתו בקלקיליה

36. כפי שתואר לעיל, העותר מתגורר בקלקיליה שבגדה המערבית מזה 13 שנים. עם זאת, כתובתו של העותר רשומה בהעתק מרשם האוכלוסין אשר בידי המשיבים ביישוב המצוי ברצועת עזה.
37. כפי שנפסק בעבר לא אחת, הנתונים המצויים במרשם האוכלוסין הם **ראיה לכאורה** לאמיתות תוכנם, ור' למשל: בג"ץ 143/62 **פונק שלזינגר נ' שר הפנים**, פ"ד יז(1) 225 (1963); בג"ץ 58/68 **שליט נ' שר הפנים**, פ"ד כג(2) 477 (1970); בג"ץ 264/87 **התאחדות הספרדים שומרי תורה – תנועת ש"ס נ' מנהל מינהל האוכלוסין במשרד הפנים**, פ"ד מג(2) 723 (1989); בג"ץ 2888/92 **גולדשטיין נ' שר הפנים**, פ"ד נ(5) 89, 93-94 (1994); בג"ץ 1779/99 **פלונית נ' שר הפנים** פ"ד נד(2) 368, 375-376 (2000); בג"ץ 5070/95 **נעמת – תנועת נשים עובדות ומתנדבות נ' שר הפנים**, פ"ד נו(2) 721 (2002); בג"ץ 2901/97 **נעמת נ' שר הפנים** תק-על 2002(1) 634, 640 (2002); בג"ץ 3045/05 **בן-ארי נ' מנהל מינהל האוכלוסין**, תק-על 2006(4) 1725, 1731 (2006).
38. אגב, הדברים נאמרו במפורש גם בצו הצבאי החולש על תחום מרשם האוכלוסין, הצו בדבר תעודות זהות ומרשם אוכלוסין (יהודה ושומרון) (מס' 297), התשכ"ט-1969. סעיף 11ב לצו קובע, כי "הרישום במרשם, כל העתק או תמצית ממנו וכן כל תעודה שניתנה לפי צו זה יהיו ראיה לכאורה לנכונות פרטי הרישום במפורטים בפסקאות... (13)...". פיסקה (13) לסעיף 11 לצו, היא כתובתו של אדם.

39. משהובהר למשיבים כי העותר מתגורר בגדה המערבית, חרף המידע הרשום אצלם, ומשעלה בידו להוכיח זאת, עליהם לשחררו למקום מגוריו בפועל – ולא למקום המופיע ברישומיהם **כראיה לכאורה בלבד**.

40. גם בית המשפט הכיר בכך שמרשם האוכלוסין הפלסטיני הוא ראיה לכאורה בלבד לנכונותו, ועל כן קבע כי בנסיבות כאלה בדיוק – של שחרורו ממאסר של תושב השטחים אשר חולק על נכונות המרשם בעניין כתובתו ומבקש להשתחרר לביתו שבגדה ולא לרצועת עזה – כי:

מן הראוי שהמשיבים ישקלו קביעת נוהל אשר יאפשר למורחק, בנסיבות מתאימות וגם ללא הוצאת צו לתיחום מגורים, הליך של שימוע להעלאת טענותיו שעה שהוא חולק על הרישום במרשם האוכלוסין הפלסטיני.

(בג"ץ 3519/05 ורד נ' **מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית** (לא פורסם; 26.7.06)).

41. יצוין, כי **בענייננו, לא נערך לעותר כל הליך של שימוע** לפני קבלת ההחלטה על הרחקתו לרצועת עזה עם תום מאסרו. המשיב 1 קיבל החלטה חד-צדדית בעניין זה, עליה הודיע לעותר רק סמוך מאוד למועד שחרורו מהכלא, וללא שהוא נותן בידו הזדמנות להשיג על החלטה זו ולשטוח את טיעונו לגביה.

ג. האיסור על גירוש העותר לרצועת עזה והפגיעה בזכויותיו

42. לעותר, תושב מוגן בשטח כבוש, הרשום במרשם האוכלוסין הפלסטיני, עומדת זכות לחיות בביתו בקלקיליה. העברתו של העותר בכפייה לרצועת עזה פוגעת בזכויות המוקנות לו על פי הדין הישראלי והבינלאומי כאחד: זכותו לחופש תנועה בארצו; חירותו האישית וכבודו; זכותו לחיי משפחה; ועוד, ובהתאם למשפט הבינלאומי, זכותו של אדם שלא להיות מורחק מביתו ומאזור מגוריו הינה זכות יסוד מרכזית ומהותית, וקיים איסור מפורש על הרחקת אדם מביתו.

נקודת המוצא העקרונית הינה, כי הוצאתו של אדם ממקום מגוריו והעברתו הכפויה למקום אחר פוגעת קשות בכבודו, בחירותו ובקניינו. ביתו של אדם אינו רק קורת גג לראשו אלא גם אמצעי למיקומו הפיזי והחברתי של אדם, של חייו הפרטיים ויחסיו החברתיים (ראו M. Stavropoulou, "The Right Not To Be Displaced", 9 Am. U.J. Int'l L. & Pol'y 687, 717 (1994)). מספר זכויות אדם בסיסיות נפגעות בשל עקירתו הלא רצונית של אדם מביתו והעברתו למקום אחר, גם אם העברה זו אינה כרוכה בחצייתו של גבול מדיני (ראו F.M. Deng, Internally Displaced Persons: Compilation and Analysis of Legal Norms 14 (1998)). זכויות אדם מקורן בחלקן במשפט הפנימי של המדינות השונות, ובחלקן מעוגנות הן בנורמות של המשפט הבינלאומי.

(בג"ץ 7015/02 עג'ורי נ' **מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית**, פ"ד נו(6) 352, פסקה 14 (2002)).

43. ועוד, במסגרת עתירה עקרונית שהוגשה בנושא מעמדם של תושבי הגדה המערבית אשר כתובתם הרשומה היא עזה (בג"ץ 4019/10 הנזכר לעיל), התחייב המשיב 2 כי:

לא יורחקו תושבי רצועת עזה שנכנסו לאיו"ש לפני סיום הממשל הצבאי ברצועת עזה ("ההתנתקות מרצועת עזה") ב-12.9.2005, למעט אם קיימת הצדקה ביטחונית פרטנית להרחקתם.

כתב תשובה מטעם המשיבים במסגרת בג"ץ 4019/10 מיום 23.10.2012 מצורף ומסומן ע/12.

44. בית המשפט חזר על התחייבות זאת של המשיבים, ובכפוף להתחייבות זאת נמחקה העתירה.

העתק פסק הדין בבג"ץ 4019/10 מיום 21.4.2013 מצורף ומסומן ע/13.

45. מכאן שגם על פי התחייבות המשיב, אין להרחיק את העותר, אשר עבר לגדה המערבית כבר בשנת 2000, לרצועת עזה.

46. לעניין החריג שנקבע בהתחייבות המשיבים - קיומה של "הצדקה ביטחונית פרטנית להרחקתם" - יצוין כבר עתה כי העבירה אותה עבר העותר, של כניסה לישראל שלא כדין למטרת עבודה ובלא שנלוותה לעבירה זו כל עבירה פלילית נוספת, שעליה נשפט לחודשיים מאסר בלבד, אינה יכולה לעלות כדי "הצדקה ביטחונית" להרחקתו. בנוסף, העותר כבר ריצה את עונשו על עבירה זו, והרחקתו מביתו בשל אותה עבירה תהווה עונש כפול, בלתי מידתי ובלתי צודק.

ד. התנהלות המשיב בעניינם של פונים אחרים במצבו של העותר – המקרה של ס"ח ושל א"ע

47. במקרים דומים שאירעו בעבר, אכן נמנע המשיב מהרחקת פונים במצבו של העותר לרצועת עזה עם תום מאסרם, בכפוף לתנאים.

48. כך נעשה בעניינו של מר ס"ח, שעבר עם משפחתו מרצועת עזה לגדה המערבית בשנת 1997, ובשנת 2008 נתפס בישראל כשהוא שוהה בה שלא כדין, נשפט והורשע בעבירה זו ובעבירות נלוות, ונגזר עליו עונש מאסר של שנתיים. בהתקרב מועד שחרורו הודיעו רשויות הכלא כי בכוונתם לשחררו לרצועת עזה, על פי מענו הרשום. משכך, פנו נציגי המוקד בדחיפות ליועמ"ש הגדה המערבית, נציג המשיב 2 בעניינו, וביקשו להורות לגורמים הרלוונטיים על שחרורו של ס"ח לגדה המערבית ולא לרצועת עזה.

49. בעקבות פנייה זו, הודיע נציג היועמ"ש כי ס"ח ישוחרר לגדה המערבית, ביתו, בכפוף לחתימתו על התחייבות שלא לעסוק בפלילים או בפעילות ביטחונית, והפקדת ערובה כספית להבטחת עמידתו בהתחייבות זו.

העתק מכתבו של נציג היועמ"ש בעניינו של ס"ח מיום 9.12.2010 מצורף ומסומן ע/14.

50. כך גם נעשה בעניינו של מר א"ע, תושב רצועת עזה שנמלט בשנת 2007 לגדה המערבית מאימת החמאס, שכן עד לעליית החמאס לשלטון עבד במנגנוני הרשות ברצועת עזה. גם ע"א נידון למאסר על שהייה בלתי חוקית בישראל, ולקרת סיום מאסרו הודיעו לו כי יורחק לרצות עזה.

51. בעקבות התערבות המוקד בעניינו של א"ע, הודיע נציג יועמ"ש גדה כי על אף "מעורבותו הענפה בפלילים בשטחה של מדינת ישראל", ועל אף "חומר ביטחוני שלילי נוסף הקיים בעניינו" – ישוחרר א"ע לגדה המערבית ולא לרצועת עזה, בכפוף לחתימתו על התחייבות שלא לעסוק בפלילים או בפעילות ביטחונית, והפקדה ערובה כספית להבטחת עמידתו בהתחייבות זו. חזרתו של א"ע לגדה אושרה "באופן זמני", עד לעריכת שימוע בעניינו.

העתק מכתבו של נציג היועמ"ש בעניינו של א"ע מיום 5.12.2010 מצורף ומסומן ע/15.

52. נשאלת השאלה – אם בעניינם של ס"ח וא"ע הצליח המשיב למצוא פתרונות אשר מנעו למעשה את הרחקתם לרצועת עזה, מדוע לא יימצא פיתרון שכזה גם בעניינו של העותר שלפנינו? אין זאת אלא כי הרחקתו של העותר לרצועת עזה עולה כדי אפלייתו למול אחרים במצבו, אשר בעניינם נמצאו פתרונות סבירים ומידתיים, שאיפשרו את חזרתם לביתם שבגדה.

53. ויתרה מזאת: אם בעניינו של א"ע, אשר על פי הנטען היה מעורב בפעילות פלילית וביטחונית עניפה, הן בשטחי ישראל והן בגדה המערבית, נמצא פיתרון שאיפשר את חזרתו לביתו – קל וחומר כי יש למצוא פיתרון כזה גם בעניינו של העותר, אדם צעיר אשר לבד משהיה שלא כדין בישראל לא ביצע כל עבירה פלילית נלווית, ומעולם לא נטען כי יש בעניינו חומר ביטחוני כלשהו.

54. גם אם ייטען שהחלטות בעניינם של ס"ח וע"א התקבלו "מטעמים הומניטאריים" או "לפנים משורת הדין" וכיוצא בזה, הרי טענה זו אינה מעלה ואינה מורידה, שכן נפסק כבר כי "הטעמים ההומניטאריים הינם חלק מן הדין, וקיימת חובה להביאם בחשבון". (בג"ץ 5504/03 כחלות נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, תק-על 2004(2) 3155, 3156 (2004)); וראו גם: בג"ץ 9393/03 ווטסון נ' שר הפנים, תק-על 2004(1) 2522, 2522 (2004); בג"ץ 4465/05 גדילי נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית, תק-על 2005(3) 4161, (2005)).

סיכומם של דברים

55. העותר, תושב מוגן בשטח כבוש, מבקש לוודא כי עם שחרורו ממאסרו בישראל ישוב לביתו שבארצו. העותר מתגורר בקלקיליה זה למעלה מעשור, שם ביתו ושם משפחתו, וזאת לאחר שעבר כדין מחלק אחד של ארצו לאחר.

56. לאחר פניות חוזרות ונשנות מטעם העותרים, הודיעו המשיבים רק לאחרונה כי בכוונתם להרחיק את העותר לרצועת עזה עם תום מאסרו, וזאת ללא שניתנה לעותר כל הזדמנות להשיג על החלטה זו ולא נערך לו שימוע.

57. בהחלטתם זו, מתעלמים המשיבים מכך שהעותר מתגורר בגדה המערבית מזה שלוש-עשרה שנה, שם ביתו היחיד, ואין לו איש ברצועת עזה. בהחלטתם גם מתעלמים המשיבים מהתחייבותם לפני בית משפט נכבד זה, במסגרת בג"ץ 4019/10.

58. לאור כל האמור, מתבקש בית המשפט הנכבד להוציא צו על תנאי כמבוקש, ולאחר שמיעת תשובת המשיבים, להפכו לצו מוחלט. כמו כן מתבקש בית המשפט להשית על המשיבים את הוצאות העותרים ושכ"ט עו"ד.

טל שטיינר, עו"ד
ב"כ העותרים

11 ביולי, 2013

[ת.ש. 78362]